

HET
AMSTERDAMS
LYCEUM

oud-leerlingenorganisatie

NIEUWSBRIEF zomer 2014

oud-leerlingenorganisatie van Het Amsterdams Lyceum

Beste oud-leerlingen,

Hoewel het weer even deed vermoeden dat we al midden in de herfst zaten, ontvangt u hierbij de zomereditie van de nieuwsbrief van de oud-leerlingenorganisatie van Het Amsterdams Lyceum (OLO). De nieuwsbrief is wat later deze keer, maar daardoor zeker niet minder interessant en informatief.

De redactie

INHOUD VAN DEZE NIEUWSBRIEF

- > Verslag Dies viering 2014
- > Kaalslag op het plein, waar zijn de populieren?
- > Reis in de tijd - niet vergeten liefdes en roddels
- > Met grote dank aan onze redacteur Donald Koppel
- > Hugo Brandt Corstius als wiskundeleraar
- > Lieuwe Visser (1939 – 2014)
- > In memoriam
- > Oud-leerlingen in de media
- > Oproep: wie heeft persoonlijke herinneringen aan Gunning?
- > OLO zoekt e-mailadressen van oud-leerlingen

BENT U NOG GEEN OLO LID, STEUN ONS EN WORD LID! - Stuur een e-mail naar info@amsterdamslyceum-olo.nl

VERSLAG 97STE DIES VIERING VAN 8 FEBRUARI 2014

Door Reinout Hogeweg - foto's Betty van Cleef

Zeker 135 oud-Lyceïsten van veel generaties waren deze zaterdag in de aula verzameld om elkaar te ontmoeten, de altijd weer interessante lezing van een oud-leerling te horen en natuurlijk de jaarlijkse *State of the School* van de rector te beluisteren.

Wij werden met muziek verwelkomd door zesdeklassers Wieger Stroo en Floris Sombeek Eigenbrood die met piano en gitaar ook later de borrel prima begeleidden, zelfs met aan deze relatief ouderen aangepaste (*Beatles!*) nummers.

Na het luiden van de bel door oud-conciërge Marinus Jansen, introduceerde OLO-voorzitter Famke Kamphorst oud-leerlinge (eindexamen 1987) Cathelijne Broers die als opvolgster van Frits Veen sinds 2011 de dubbelfunctie directeur van *De Nieuwe Kerk* en *de Hermitage* bekleedt. Zij beschreef met veel enthousiasme en mooie projecties het voor deze instellingen cruciale jaar 2013 toen in een zeer kort tijdsbestek van alles tegelijk op haar en haar staf af

was gekomen. Koningin Beatrix kondigde eind januari – toch nog onverwacht - haar aftreden aan waardoor de programmering van de Nieuwe Kerk fors moest worden aangepast en de kerk snel gereed gemaakt voor de inhuldiging des konings die gelukkig voortreffelijk verliep. Van rust was daarna echter geen sprake: 4 mei was de herdenking op de Dam waarbij de Nieuwe Kerk ook altijd functioneert en een paar dagen daarna de opening van de tentoonstelling *Ingehuldigd* die weer duizenden mensen trok. Pas met de opening van de Ming-tentoonstelling in oktober was het programma daar weer regulier.

Tegelijkertijd vergde echter de andere locatie, de Hermitage, alle aandacht. Een gedeelte van de collectie van het Van Gogh museum logeerde al bij hen en het *Nederland-Ruslandjaar* ging van start met een grote tentoonstelling

over Peter de Grote. Zo zagen wij op een foto 'onze' Cathelijne in een mooie rode jurk samen met prinses Beatrix en meneer Poetin bij de opening.

Al deze activiteiten dus in dat ene jaar, maar feitelijk in één maand! Ondanks deze niet geringe verantwoordelijkheid noemde Cathelijne haar werk 'de leukste baan'. Later claimden zowel de rector als Polo de Haas dat zij de leukste baan hebben, dus dat waren al drie tevreden mensen.

Cathelijne vertelde als afsluiting over een succesrijk project waarbij elk jaar honderden kinderen in de Hermitage kunnen kennismaken met vormen van beeldende kunst en mogelijk getalenteerde kinderen uit allerlei milieus de kans krijgen zich daarin verder te ontwikkelen. Een warm applaus was haar deel.

Famke dankte haar hartelijk en gaf daarna het woord aan medebestuurder Remy Manck die alvast wat informatie gaf over een project van de OLO om afstuderende/banenzoekende oud-leerlingen van ons Lyceum in contact te brengen met OLO'ers met voor hen mogelijk interessante carrières. In het najaar horen we hier meer over.

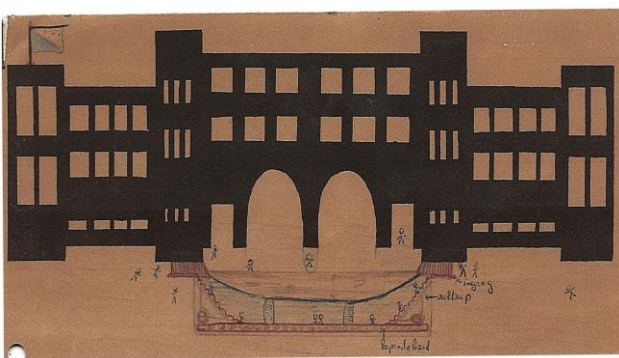
Cathelijne Broers

Daarna kreeg Paula van Cleef het woord die Donald Koppel lof toezwaaide voor zijn jarenlange, sinds 1987!, redactionele werkzaamheden voor het OLO-bulletin. Hij is er nu mee opgehouden maar gelukkig worden zo'n 50 exemplaren in papieren en digitale vorm bewaard en daar heeft Donald fors aan bijgedragen. Een knuffel van Paula en een cadeautje en de bloemen komen mogelijk ook nog wel.

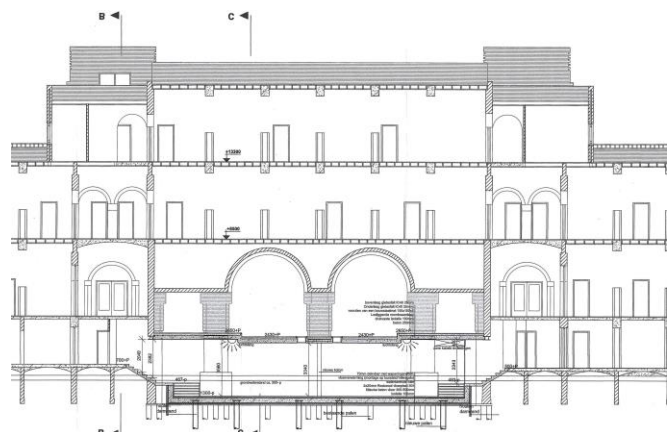
Tijd voor de rector, Roel Schoonveld, die na gememoreerd te hebben dat helaas de twee rijen populieren na de laatste stormen gekapt zijn, vooral aandacht besteedde aan een heel bijzonder uitbreidingsplan, zoals hij op deze foto mooi aangeeft: het Lyceum gaat nu ook ondergronds en wel onder de poort!

Ondersteund door een videofilmje over de situatie nu vertelde hij dat het Lyceum in relatie tot het leerlingenaantal recht heeft op weer een uitbreiding. Er is voor gekozen om de ruimte onder de poort hiervoor te gebruiken waardoor een extra ruimte ontstaat van 340 m². In het OLO-bulletin nummer 51 stond hiervan al de ontwerptekening die hieronder nog een keer staat afgedrukt in combinatie met het briljante ontwerp uit 1965 (!) van een toenmalige vierdeklasser. Hij had indertijd in een schoolopstel al voorgesteld, ter voorkoming van het gevaarlijke oversteken onder de poort waar toen ook nog het autoverkeer doorheen ging, een ondergrondse verbinding tussen de twee zijdes te maken. En dat voor een gym-alfa!

Als alles naar wens verloopt, zal dit project in mei 2015 voltooid zijn. Ten slotte vertelde de rector over een recent schoolfeest dat door de nieuwe wetgeving nu echt 100% alcoholvrij moest zijn en met de kledingcode *foute fitness* zeer geslaagd was gehouden in de zalen van de *Melkweg*.

Ontwerp Reinout Hogeweg 1965

Ontwerp van Stigt 2013

Trots wees hij op de bijbehorende projecties waarop tussen alle enthousiast rondhupsende, broodnuchtere scholieren de huidige vrouwelijke regent van Marokkaanse afkomst te zien was. Daar kan een zeker kamerlid een voorbeeld aan nemen.

De OLO-regie was een beetje slordig deze middag want toen pas kreeg Polo de Haas de gelegenheid, nadat we op zijn voorstel nog even het Lyceumfluitje hadden geoefend, ons met zijn welbekende krachtige pianoanslag en de tekst geprojecteerd, het schoollied aan te laten heffen.

En na dit een beetje lang uitgevallen programma konden de OLO'ers dan eindelijk aan de als immer goed verzorgde borrel en bleef het nog lang gezellig in en rond de aula. Weer een jaar verder op weg naar het Eeuwfeest!

KAALSLAG OP HET PLEIN, WAAR ZIJN DE POPULIEREN?

Bron: Wijkkrant

Het begon met 36 populieren, 18 aan weerszijden van de Valeriuspleinkant, later gereduceerd tot 9 stuks. En toen kwam de oktoberstorm van 2013: één zo'n reus brak af als een luciferhoutje en stortte neer in de tuin van de rectorswoning. Dit was aanleiding voor het stadsdeel de andere acht – uit veiligheidsoverwegingen – te kappen, wat op een vroege novembermorgen gebeurde.

Intussen heeft een herplant plaatsgevonden.

REIS IN DE TIJD - NIET VERGETEN LIEFDES EN RODDELS

Door Pim Fenger

De OLO bijeenkomst van 8 februari was weer een reis in de tijd. In de aula aan tafel met Helma Drukker en Kuuk Griep, klasgenoten vanuit de eerste klas lagere school in 1945/46. Met Gea Kok, mijn eerste vriendinnetje op Het Amsterdams, en Annie-Bartje Feenstra, mijn tweede liefde. En met om mij heen nog zoveel anderen die de luijkjes opentrekken.

Conny Meslier met haar mooie ogen aan wie mijn vader, haar tandarts, mij tevergeefs probeerde te koppelen. Hij vroeg mij even te komen helpen terwijl zij in de stoel zat. Ik kon niets anders dan sterk blozend een instrument aanreiken en me bleu en wel uit de voeten te maken. Koos Philips is vaste gast in dit zich jaarlijks verzamelende groepje. Hem kende ik als iemand van de gymnasiumafdeling en dus met de nodige wederzijdse afstand tot de HBS-B. Maar toch, je komt elkaar weer tegen als eerstejaars bij Het Amsterdams Studenten Corps. En vijftig jaar later bij het Hoger Onderwijs voor Ouderen met een cursus Spaanse Burgeroorlog en een cursus over de geschiedenis van de KGB en contra spionage activiteiten in het algemeen. Iets van romantisch jongensachtig gedrag en avonturiersgevoel moet ons vanuit Het Amsterdams zijn bijgebleven.

Daniëlle Sajet, ook zo'n onaantastbare schoonheid van toen. Geschiedenisleraar Schraa beschreef eens hoe zij zijn voeten masseerde. Zo'n les vergeet je niet.

Met Anneke Stradmeyer, Fenneken Hulshoff Pol en Hein Waaijer halen we op de OLO bijeenkomst en daarna jaarlijks herinneringen op, waarbij opvalt dat bij de meisjes Edward James in het geheugen staat gegrift. Fenneken en ik spraken af krantenknipsels uit te wisselen over ons glorieuze optreden in de musical Anything Goes in de Stadsschouwburg, 1962. Kuuk vroeg of bij mij thuis inderdaad een elektrische trein op zolder stond, waarna we onze gedachten over de betekenis van het drumstel op zijn beloop lieten. En Helma, ja, als je elkaar een kleine 70 jaar kent met een overlappende vriendenkring valt er meer te roddelen dan dit bulletin dik is.

Kortom, er is vanwege de OLO-bijeenkomsten een groepje van tien of zo ontstaan, een groepje dat nog wel eens terug wil in de tijd. Zo ontstond in de loop van ons diner, niet gehinderd door HBS-Gymnasiumstrijd het idee om weer eens naar Wolkenland te gaan. Nu verandert het tafelgesprek in een tafeldebat en wordt het pas echt interessant. Wie ligt boven, wie beneden. Tot hoe laat is het kussengevecht toegestaan. Wie organiseert de vossenjacht, wie het corvee. Wie let op de deur tussen de jongens en de meisjesafdeling. Eén ding is zeker: Anneke gaat de bonte avond voorbereiden. Dat wordt dus gegarandeerd lachen.

MET GROTE DANK AAN ONZE REDACTEUR DONALD KOPPEL

Door Paula van Cleef

Paula van Cleef en Donald Koppel

Sinds 1987 vertolkte Donald de rol van redacteur van de OLO. Sindsdien zijn er meer dan 50 bulletins verschenen, met ontelbare redactionele stukjes van zijn hand. Met vlotte hand geschreven, vaak ironisch en scherp, waar nodig met gefundeerde kritiek. Maar ook leuke of mooie bijdragen met herinneringen aan zijn eigen schooltijd.

Tijdens de afgelopen *Dies* heeft Donald afscheid genomen als vaste redacteur van de OLO. De leden en het bestuur willen hem langs deze weg nog een keer hartelijk bedanken voor zijn geweldige inzet.

Eén van zijn mooiste stukjes dateert uit 1990, getiteld *Het Lyceumfluitje* dat we bij deze graag nog een keer publiceren.

HET LYCEUMFLUITJE

Door Donald Koppel (1962)

In de zomer van 1953 verhuisden wij naar de Michelangelostraat. Ik zat nog op de lagere school. Het was in die tijd, dat ik voor het eerst kennis maakte met de eerste acht gefloten tonen van het lied "Hallo op het feestelijk samenzijn". Boven ons woonde namelijk Koos Philips, een lyceïst. Hij werd regelmatig door vriendjes opgehaald. Zij floten. Aanbellen was dan in de meeste gevallen niet meer nodig. Een school met een eigen fluit, dat moest wel iets bijzonders zijn, zo dacht ik. Een jaar later werd ik ook lyceïst en kon ik naar recht en rede het fluitje bezigen.

Het vorenstaande zou geen reden voor het schrijven van een stukje zijn, als ik er deze zomer niet achter was gekomen dat ons Lyceumfluitje zelfs in een boek over WO-2 een rol speelt.

In haar boek "Jaren van verduistering, de bezettingstijd in Amstelveen", schrijft Tiny Visser met regelmaat over de lotgevallen van (oud)-lyceïsten en docenten.

Eén van die docenten was de heer Benders. Johan Benders zat in het verzet en werd gepakt. Hij werd vastgehouden in het Huis van Bewaring aan de Amstelveenseweg. Ook na een zwaar verhoor, gepaard gaande met marteling, zweeg hij. Uit angst toch door te slaan verkoos hij op 6 april 1943 met een Jan van Schaffelaar-sprong vanaf de derde verdieping de dood. Na het bekend worden van zijn dood trokken nog die zelfde dag de leerlingen van Het Amsterdams Lyceum langs de gevangenis, en aldus Tiny Visser: "zij floten het schooldeuntje – een hartverscheurend requiem voor een geliefde leraar".

Tineke Guilonard, leerling van ons Lyceum en later studente in Amsterdam, kwam o.a. via Benders in het verzet terecht. Ze vervalste alles wat los en vast zat en werd als zo velen tenslotte ook gepakt.

Overlevende van het beruchte bunkerincident in Vught, Ravensbrück en andere kampen kwam Tineke op 1 juni 1945 midden in de nacht op een kinderfietsje met houten banden Amstelveen binnen. Dat fietsje had ze bij vrienden geleend.

Tineke die er van op de hoogte was dat haar moeder wist dat ze nog leefde, zegt over haar terugkomst het volgende: "Staande voor het ouderlijk huis, na een afwezigheid van twee jaar, arrestatie, kampen, hel en verdoemenis, klonk weer mijn Lyceumfluitje. Toen zag ik boven een raam opengaan en hoorde ik de stem van mijn moeder: 'Zo – ben je daar?'".

WISKUNDELEERAAR HUGO BRANDT CORSTIUS

Dat Hugo Brandt Corstius een blauwe maandag als vervanger wiskundeleraar was op Het Amsterdams Lyceum was niet te lezen in de vele in memoriams die over hem verschenen in de media, na zijn overlijden begin maart van dit jaar. Toch fungeerde hij na zijn promotie vanaf 1 december 1960 een half jaar als docent wiskunde.

Toen in de jaren 90 twee van zijn kinderen op onze school zaten (Jelle en Merel) kreeg hij de voor hen bestemde lustrumuitgave van 1992 in handen, wat hem inspireerde om daar als Battus een uitgebreide recensie over te schrijven, waarbij hij zijn leraarschap ook memoreert: "...de school van Gunning had de pech dat ik er een half jaar leraar in de wiskunde was. Nog steeds kom ik eerbiedwaardige veertigers tegen, die mij met 'mijnheer' aanspreken. Welk van die oud-leerlingen ging vertellen hoe hun wiskundeleraar, als hij zich verslapen had, door het raam naar binnen ging? Welke leraar ging opschrijven hoe hij op een dag een hele klas op de gang aantrof, omdat ik alleen les wilde geven aan de twee leerlingen die zich voor hyperbolen interesseerden?"

LIEUWE VISSER (1939 – 2014), ZIJN HEENGAAN IS EEN VERLIES VOOR DE NEDERLANDSE MUZIEKWERELD

Door Maarten Lemberger

Lieuwe Visser, wie zal zich niet meer zijn optreden herinneren in het Concertgebouw tijdens de viering van het 75-jarig bestaan van onze school in 1992?

Lieuwe Visser met Dorine van der Klei in het Concertgebouw

En zijn optreden bij de diesbijeenkomst in 1990 in de aula, waar hij liederen van Moussorski ten gehore bracht en later zijn medewerking aan de lustrumviering in 1997 met liederen uit Porgy & Bess. Lieuwe was altijd bereid zijn medewerking te verlenen aan onze OLO-bijeenkomsten.

Na zijn eindexamen gymnasium alpha in 1959 studeerde hij aanvankelijk geschiedenis, maar wijdde hij zich later geheel aan zijn loopbaan als zanger.

Dankzij zijn mooie bas-baritonstem werd hij in de jaren '70 en '80 veel gevraagd bij de Nederlandse Opera, een enkele keer onder leiding van die andere oud-leerling, Bernard Haitink. Voor de Nederlandse muziekwereld is het heengaan van Lieuwe Visser een groot verlies.

Mart Benders over Hugo Brandt Corstius:

"In VI alpha was de scheiding der geesten helemaal voltooid. Niemand deed nog moeite voor wiskunde. In dit klimaat trad Hugo Brandt Corstius aan als vervangend leraar wiskunde in onze klas. Hij kon geen orde houden en wij interesseerden ons niet voor wiskunde, maar beide partijen lieten elkaar min of meer met rust. Hij draaide zijn parabolen af en wij keken naar buiten. Op een zonnige middag schoof Marion verveeld het raam open en maakte aanstalten om het raam uit te stappen. „Wa wa doe je, Marion?“, zei de leraar, die charmant stotterde. „Veel te mooi weer meneer“ zei Marion en stapte het raam uit, de Pieter Lastmankade op. De hele klas volgde haar en Brandt Corstius keek machteloos toe.

Ik vond hem buitengewoon interessant en aantrekkelijk en hoopte door te blijven zitten en belangstellend naar hem te kijken zijn aandacht op mij te vestigen. Dat dit in zekere zin gelukt is bleek ongeveer 30 jaar later. De school vierde een jubileum en naar aanleiding daarvan schreef Brandt Corstius een column in de Volkskrant. Hij had zijn kinderen op deze school gedaan omdat hij het een bijzondere, goede school vond, zei hij.

"Ik ben er zelf nog een blauwe maandag leraar geweest, maar dat was geen succes. Op een zonnige middag stapte de hele klas het raam uit behalve die leerling die écht geïnteresseerd was in parabolen."

Deze herinnering verscheen op 4 maart in de krant als "Ikje", ter aanvulling van al die andere stukken. Het lezenswaardige artikel van Battus is weliswaar niet recent, maar geeft een goed inzicht in zijn beoordeling van de school; een kopie kunt u aanvragen bij info@amsterdamslyceum-olo.nl

IN MEMORIAM

Het jaartal is jaar van schoolverlaten.

Carol de Jong van Lier (1944)

Paul Klaarwater (1967)

Carla Haitink-van den Broek (1942)

Madeleine Gerritsen-Gastkemper (1952)

Constance Wibaut (1938)

Rob Peelen (1947)

Nico Sickler (1952)

Lieuwe Visser (1959)

Iedje Lopes Cardozo-Rosberger (1942)

Rudolf Boon (1941)

Kees van Steenderen (1948)

Barbara Soleman (1984)

Madeleine Cohen (1956)

Han van der Linden-Schadd (1941)

Eduard von Baumhauer (1950)

Dik Franken (1949)

Rob Helweg (1943)

Cees Feith (1959)

Lucie Rooker-Hoeve (1948)

Hetty Donselaar-Vollbracht (1948)

OUD-LEERLINGEN IN DE MEDIA

Publicaties van en over oud-leerlingen en dit keer ook over een oud-docente.

Gijs de Swarte (1979): DAN MAAK JE MAAR ZEN – vrouw weg, geld weg, crisis...de vrolijkere kant van faliekant falen. Uitgeverij Karakter B.V., maart 2014.

Onlangs is **Constance Wibaut (1938)** op 93-jarige leeftijd overleden.

In de rubriek Ten Slotte heeft Het Parool een in memoriam aan haar gewijd: zij was onder meer een bekende beeldhouwster. Nog onlangs maakten wij in het bulletin melding van de onthulling van het borstbeeld dat zij maakte van haar grootvader, de bekende wethouder Floor Wibaut. Het bevindt zich in de foyer van het stadhuis.

Mevrouw Beer was docente natuurkunde van 1956-1976, de eerste vrouw die les gaf in dat vak op onze school. Zij is de hoofdpersoon in Huis van een Herinnering, het huis in Utrecht waar haar moeder opgroeide. Mevrouw Carla van Beers, schrijfster van deze vertelling, vroeg

ons om van deze uitgave melding te maken: de oud-leerlingen van mevrouw Beer zouden dan kunnen lezen over haar bewogen leven, waarover zij zelf misschien niet heeft gesproken. Mevrouw Ems Beer-Sieburgh is geboren in Ned. Indië. Na haar schooltijd aldaar en in Nederland en studie in Leiden vertrekt zij in 1947 – na een kort huwelijk – als weduwe naar Indië om daar les te geven. Voor verdere details over de vertelling: zie

<http://www.familiearchieven.nl/HDStousSloot.html>.

OPROEP: WIE HEEFT PERSOONLIJKE HERINNERINGEN AAN RECTOR GUNNING?

Door Dr. P.W.J.L. Gerretsen

Om maar met de deur in huis te vallen, wat moeten we ons voorstellen bij de 'handslag' die rector Gunning de eersteklassers gaf ter inauguratie? En wie heeft deze 'handslag' zelf nog mee gemaakt? Dat zijn enkele van de vele vragen waar ik op stuitte bij de voorbereiding van een geschreven portret van de founding father van Het Amsterdams Lyceum.

Wie ik ben? Wel, Paul Gerretsen, voormalig rector van het Haagse VCL en oud-leerling van Het Nederlands Lyceum. Al enkele jaren doe ik onderzoek naar de wordingsgeschiedenis van het lyceum als schoolsoort, in het bijzonder die van de stichting van Het Nederlands Lyceum in 1909. In dat kader past ook de schets van Gunning waaraan ik in overleg met de rector begonnen ben.

Aan archiefmateriaal is er geen gebrek, maar het beeld zou wel verlevendigd kunnen worden aan de hand van persoonlijke herinneringen aan Gunning als rector en als persoon. Daarom zou ik het zeer op prijs stellen dergelijke

herinneringen te weten te komen. Laat, wie mij daarmee kan helpen, niet schromen mij dit te laten weten. Telefonisch, per email of per brief.

Bij voorbaat dank! (Ik heb in dit opzicht via Paula van Cleef al enige hulp gekregen).

Dr. P.W.J.L. Gerretsen, Hoofskade 72, 2526 KA Den Haag
Tel 070-3454866 of 0577-462406
gerretsen2@hotmail.com

Deze vraag geldt overigens ook met betrekking tot de correctoren Kettner en Hondius, alsmede Lies Visser, docent klassieke talen en Sem Dresden, docent Frans.

OLO ZOEKT E-MAILADRESSEN VAN OUD-LEERLINGEN

Het secretariaat van de OLO mag dan wel de beschikking hebben over veel postadressen van oud-leerlingen, maar het kampt met een gebrek aan e-mailadressen van velen, onder wie OLO-leden. Deze kunnen dus onze digitale nieuwsbrieven niet ontvangen.

U kunt ons helpen dit bestand aan te vullen door ons uw contacten met schoolgenoten door te sturen, die we dan kunnen vergelijken met die van de OLO. Uw lijstje ontvangen wij graag op info@amsterdamslyceum-olo.nl

BENT U NOG GEEN OLO LID, STEUN ONS EN WORD LID

De OLO organiseert jaarlijks verschillende activiteiten voor jong en oud. Om dit te kunnen doen heeft ze uw steun nodig. Word lid voor Euro 12,50 per jaar. Stuur een e-mail naar info@amsterdamslyceum-olo.nl.

Bezoek ook onze website via <http://www.amsterdamslyceum-olo.nl>

Volg ons via facebook op <https://www.facebook.com/OLOAmsterdamsLyceum>

Wilt u reageren naar aanleiding van deze nieuwsbrief, dan kan dat via info@amsterdamslyceum-olo.nl